

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, isimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Nova dekliška šola.

Včeraj se je v prisotnosti zastopnikov deželne vlade, deželnega in mestnega šolskega sveta ter občinskega sveta v Ljubljani otvorila nova, prelepa, zunanje in notranje moderno opremljena dekliška šola. Pri drugem bogatejšem in večjem narodu, ki more otvorjati svoje vseučilišče, svoje srednje šole, je otvoritev osemrazredne ljudske šole malenkostni dogodek, — pri Slovencih pa, ki nimajo ne le svojega vseučilišča, nego niti ene svoje, slovenske srednje šole, je otvoritev tako velikega in lepega zavoda, kakoršen je bil svečanostno odprt včeraj, važen naroden in kulturni dogodek. Mestna dekliška osemrazrednica ima zopet svojo streho ter je nastanjena v vzornem poslopju zopet sredi lepega trga šentjakobskega okraja, ki je ta zavod pač dolgo in težko pogrešal. Mestna občina se je obogatela za nov, krasen zavod, na katerega more gledati s ponosom, meščanstvo pa ne sme odrekati svojega priznanja občinskemu svetu, gosp. županu Hribarju in deželnemu zboru, ker se je po njihovi zaslugi izvršila ta šola toli vzorno, da se more ponasati z njo Ljubljana kot z najmodernejšo ljudskošolsko stavbo na vsem Kranjskem. Naj bi bila ta lepa šola vzgajališče krepkega zaroda poštenih in narodnozavednih Slovencek!

K svojemu včerajšnjemu poročilu o otvoritvi nove šole nam je dostaviti še govor g. župana Ivana Hribarja, ki je govoril nekako takole:

Prevzvišeni gospod deželni predsednik!

Častita in slavna gospoda!

Zabavam in razvedrilo bilo je prvotno namenjeno poslopje, ki je do leta 1896. stalo na tem prostoru. V teku časa je pač nastala sprememba in toliko, da se je rabilo tudi v javne in — odkar se je naselila vanj mestna dekliška šola — deloma v odgojevalne namene. Potres, ki je povzročil marsikako izpremembo razmer v

našem mestu, napravil je še popoln prevrat tudi v tem oziru. Na mestu, kjer je prej stala deželna reduta, vzdiga se sedaj mestno šolsko poslopje, najlepša, najprimernejše razdeljena in najprikladnejše urejena ljudskošolska stavba v deželi kranjski.

Odkar se je prva in dosedaj jedina slovenska mestna dekliška šola pri sv. Jakobu jela razširjati in — glede na to, da v Ljubljani nimamo meščanskih šol — z višjimi razredi popolnjevati, bilo je očitno, da ne bode mogla dolgo ostati v najetih prostorih, temveč, da jej bode prej ali slej treba lastnega doma. V ta dom se sedaj seli iz nedostatnih in skrajno tesnih prostorov, v katerih je — daleč od svojega okoliša — morala prebiti pet dolzih let. Kako si oddahne učno osobje in kako prijetno iznenadene bodo učence! Mesto tesnih prostorov, najdejo tu prostorne, svetle in zračne učne sobe in dvorane.

Občinski svet je pa, ko se je odločil za zgradbo novega šolskega poslopja, hotel tudi ustvariti nekaj ne samo vseskozi prikladnega in modernim zahtevam odgovarjajočega, temveč tudi nekaj takega, kar bi že po zunanjem svojem licu bilo v okras mestu. Zato je, sprejemši konkurenčnim potom pridobljeni splošni stavbni načrt, poveril deželnemu inženjerju Ivanu Sbrizaju in našemu — v strokovnih krogih sedaj že slavnoznanemu — rojaku arhitektu Maksu Fabijaniju na Dunaju izdelavo podrobnih načrtov, prepustivši jima prosto roko za izpremembe, ki bi se jima pri splošnem načrtu potrebne zdele glede najprikladnejše uredbe notranjih prostorov in glede zunanjega lica poslopja. In reči se mora, da sta oba gospoda popolnoma opravičila zaupanje, katero je imel občinski zastop do nju.

Zunanje lice tega šolskega poslopja je v Ljubljani nekaj povsem novega, in sicer, kar se tiče sloga in okrasov. Sezidano v secesijonističnem slogu, krasi njegovo pročelje in postranske fačade namenu, kateremu ima služiti, pri-

merni napisi iz Komenskega, Slomška in Stritarja. Poleg tega so na pročelji našla prostora imena zaslužnih slovenskih šolnikov in pedagoških pisateljev ter imena slavnoznanih odgojevalcev drugih narodov. Gotovo nekaj originalnega in primernega! Kdo bi si bil torej mislil, da se celo proti temu vzdigne od katere strani koli upor? In vendar se je to zgodilo. List, ki je s strupenim svojim tiskarskim črnilom skušal omadeževati še vsako — in tudi najkoristnejšo — napravo občinske uprave, zagnal se je tudi tu vanjo. Dasi v ta list pišejo ljudje, ki kaj radi in prav pogostoma naglašajo, naj se ne gleda, kako žive, temveč poslušajo, kako uče, vendar se je z vsoto strastjo zakadil v nesrečnega, od nemile usode tako kruto preganjanega pisatelja svetovnoznane »Emila«, dela torej, ki, če se pomisli, da je nastalo v preteklem stoletju, daleč prekaša vse, kar so ljudje njihove vrste o odgoji kedaj napisali in s splošno napisati v stanu. Občinski svet se seveda na take strupene in pohujšljive napade ne bo oziral, on: guarda e passa.

Gospoda moja! Nežna ženska mladina ljubljanska bode se v tem novem poslopju odgajala v duhu, ki ga označujejo na pročelji in na obeh postranskih fasadah napisni reki. Iz deklic, ki bodo obiskovale to šolo, imajo, ko zapuste zavod, postati koristne členice človeške družbe. Ves pouk bodi torej uravnan tako, da se bodo odgajale versko, moralno, da se jim bodejo v mehka in sprejemljiva srčeca zasajale milo duhteče cvetke domoljubja, zvestobe do prejasnega vladarja in njegovega slavnega rodu ter ljubezni, iskrene in goreče ljubezni do svojega rodu in jezika. Častito učiteljsko osobje smatraj tako odgojo za sveto svojo dolžnost.

V tem šolskem poslopju je pa poskrbljeno še tudi za drug, izven prej označenega okvira stoječ del odgoje, ki se ga je doslej po naših ljudskih šolah preveč zanemarjalo. Tu mislim na higijeno, katere prvi pogoj je snaznost telesa. Ne plaščaj se stroškov, je občinski svet, spoznavši to važnost, napraviti dal šolsko kopelj, v kateri se bodo učenke pod nadzorstvom svojih učiteljic skupno kopale v razdobjih, ki ga določijo c. kr. mestni šolski svet. Koliko vredno je, če se deklice, ki postanejo kdaj gospodinje, od zgodnje mladosti navadijo skrbeti za snaznost, ni mi treba še posebej naglašati.

Izročajoč to šolsko poslopje svojemu namenu, štejemo si v dolžnost omeniti tudi vseh onih, katerim se imamo zahvaliti, da je tako krasno in primerno sezidano. Pred vsem bodi tu imenovan stavbni svetnik Ivan Duffé, ki je — po krivici napaden od prej označenih piscev — kljub svojemu obilemu uradnemu poslu v pisarni in na vseh koncih in krajih našega prerajajočega se mesta vestno in spretno vodil to stavbo. Njemu so kot posvetovalni odsek stali na strani gospodje občinski svetniki Jakob Dimnik, Ivan Tosti in Fran Žužek. Pod tako vrejenim stavbnim vodstvom in nadzorstvom gradila je poslopje pohvalno znana stavbna tvrdka Filip Supančič, prevzevala zidarstvo in krovsko dela. Ostala dela razdelil je občinski svet — zvest svojemu načelu, da je v tacihi slučajih dajati zaslužka kar največjemu številu domačih obrtnikov — takole: klesarska dela Feliksu Tomanu in Alojziju Vodniku; tesarska dela Ivanu Zakotniku; mizarska dela Karolu Binderju, Alojziju Petrinu in Karolu Krimmerju; ključarska dela tvrdki Breskvar in Irkič; kleparska dela Srečku Nolliju in Alojziju Lenčku; plesarska dela Jos. Makovcu; steklarska dela Franu Kolmanu; pečarska dela tvrdki Vidic & Co. in Fr. Kalmusu; sobnoslikarska dela Ivanu Terdanu; dobavo železnine Arnoštu Hammerschmiedu

LISTEK.

Ženska v družini in v družbi.

Predavala gđ. Zofija Kvedrova v „Mestnem domu“ dne 29. septembra t. l.

(Dalje.)

Spoznavanje življenja in človeka je prva naloga vzgoje, prvi pogoj prave naobrazbe. In v naših rokah leži vse to. Naša dolžnost je, da se vzgajamo in popolnujemo. Koliko jih je, ki se umetno zagradé, da kolikor manj poznajo ljudi, ki z napačnim idealizmom slepé sebe tako, da niti svoje duše, niti svojega značaja in temperamenta ne poznajo! In osobito ženi se še mnogokrat šteje v čast in zaslugo, da je kolikor mogoče naivna in otročja, pohlevna in skromna. Ne prava žednost, ampak nevednost, da ne rečem neumnost se časti. Žena se umetno potiska na stališče poslušnega automata. Ako pritisneš na ta gumb, dobiš bonbone, pri drugem prašek za zobe itd. Žena poskrbi opoldne za obed, zvečer zaigra po želji moža valček ali zapoje kako »narodno pesem«, to je pa večina tudi vse, več se ne želi; samostojno mišljenje se smatra za nepokorščino, za trmoglavost. Ne mislite, da hoče novo žensko gibanje povzdigniti ženo nad moža, da

hoče moža omalovaževati, da zastopnice te struje moža prezirajo ali sovražijo. Ne, žena bo vedno spoštovala in cenila moža ali le onega, ki v resnici zasluži njeno spoštovanje. Saj bi bilo pa tudi smešno zahtevati od ženstva, da spoštuje moža le za to, ker je mož. In žena bo gotovo le tedaj v resnici srečna, kadar jo bo mož v plemenitosti, in razumu in presojevanju nadkriljeval. To je istina in to rada priznam in to bodo z menoj priznale vse ženske, ki se poznajo. Da bi pa vsled tega morala žena umetno držati se v duševni temi, da bi se njene zmožnosti in njen značaj ne smel razvijati, to nikakor ne sme biti. Nasprotno, mislim, da bi tudi možkim le koristilo, ako bi bile njih žene naobražene, duševno razvite, ako bi bile samostojni značaji, ker bi se vsled tega tudi možki sami trudili, da bi postali popolnejši, kakor so. In tudi vsak mož sam bo, mislim, raje imel, da ga ljubi žena, ki je enako izobražena, ki je tako pametna, zavedna in plemenita, kakor on, kakor da ima le ljubezen nevedne, omejene, četudi dobre žene. Priporiti si nam klonjenost samostojne izobražene in duhovite žene, je gotovo težje in častnejše, kakor pridobiti simpatije kakega naivnega bitja. In kako krasno in vzvišeno je razmerje med možem in ženo, če stojita na isti duševni višini, če se v vsem razumeta, če žena ni samo slab odmev svo-

jega moža, ampak osebnost za se, ki se vsled svojega lastnega duševnega razvitka zlaga z možem in ne vsled nekeke tradicionalne pokorščine!

V interesu mož samih je, da se žene naobrazujejo. Ne mislim tu samo one zunanje naobrazbe, znanja jezikov ali splošne specialne naobrazbe za kak poklic, nego mislim posebno na ono omiko duše in srca, na ono globoko razumevanje vsega, kar je človeško, ono finost in blagost mišljenja, čistost značaja, ki dela ženo tako lepo, mamljivo in dobro. In to si pridobi ženska le s skrbnim opazovanjem življenja in nekoliko tudi s čitanjem dobrih knjig. V resnici izobražena žena ne bo upoštevala dosedanjih predsodkov svojega stanu; častihlepnost in domišljavost ji bodeta premalenkosti; fin, priprost, naraven takt bo karakteriziral vse njeno vedenje. Njen značaj bo čist in trden, kakor kristal, njena duša bogata in plemenita. Za vse bo imela pravo besedo, pravi svet; nizko mišljenje ne najde prostora v njenem srcu. Naobraženi, v resnici naobraženi ženi ne more biti nobeno delo prenizko, ako ga mora storiti. Navadno se misli, da žena ne bo več hotela opravljati hišnih in gospodinjinskih poslov v družini, ako bo omikana in naobražena. Jaz pa mislim, da išče prava omikanost povsod red in čistoto, in v resnici naobražena žena se gotovo ne bo ženirala

vzeti metle v roke in počistiti stanovanje svoje družine; omikanka ne bo se sramovala zakrpati raztrgano obleko svojega moža in svojih otrok. Vedela bo, da mora tudi to biti in da jo le časti, ako gleda sama na red. Nečesa pa, mislim, izobražena žena ne bo storila. Ne bo se namreč docela zakopala samo v svoje gospodinjstvo, zakaj z dobro voljo se najde tudi v najboljše gospodarstvu nekaj prostega časa, ki ga porabi za se, v svojo izobrazbo in razvedrilo. Tako se ne bo nikdar ponižala, da bi bila samo prost stroj brez višjih idej, brez višjega zanimanja.

Taka žena bo gotovo izpolnjevala svoj poklic, kakor soproga in mati, ki bo lahko tovarišica in pomočnica svojega moža in voditeljica svojih otrok.

Njen delokrog pa bo tudi izven družine. Že po svoji družini bo delovala na družbo. Njeno mišljenje ne bo brez vpliva na njenega moža in njene otroke; tako bo že indirektno delovala na druge. Pa tudi direktno bo imela dovelj prilike koristiti človeštvu. Tu ni treba nobenega posebnega apostolstva, nego samo nekaj dobre volje. Tu prijazna beseda, tam energična zavrnitev, vse o pravem času in na pravem mestu.

Prej se je ženi dovoljevalo v javnosti nastopati le, kakor razdajateljici milodarov. Danes, mislim, ima žena tudi

in pokojnemu Josipu Spreitzerju; vodovodno inštalacijo Srečku Nollju in Mariji Eckerjevi; centralno kurjavo in inštalacijo kopelji tvrdki W. Brückner & Co. v Gradcu; kiparska dela tvrdki Suppan in Haushofer v Gradcu in končno električno inštalacijo tukajšnji mestni elektrarni. Med mnogimi starimi in dobro znanimi tvrdkami dobili so — kakor kažejo imena — dela in zaslužka pri tem šolskem posloju tudi začetniki; v tem večjo radost mi je, da morem danes konstatovati, da so vsi bili prevzeti nalogi popolnoma kos.

Dograjeno, v notranjem urejeno in danes posvečeno šolsko poslopje izročilo se bode jutri svojemu namenu. Ljubljanska mestna občina ostane pač njega lastnica; razpolagati pa bode ž njim imelo pod nadzorstvom šolskih oblastij šolsko vodstvo, katero vsled tega prevzema tudi odgovornost, da se bodo njega prostori rabili le v določene vzgojevalne namene. V znamenje teh pravic in te odgovornosti izročam zato v imenu mestne občine ljubljanske gospici voditeljici ključke tega šolskega posloja.

Zaključil pa je g. župan včerajšnje šolsko slavlje takole:

Prezvzvišeni gospod!

Častita in slavna gospoda!

Vse naše ljudsko šolstvo se je tako sijajno razvilo in na tako visoko stopinjo, na kateri ga danes občudovati zamoremo, povzdignilo v poslednjih desetletjih, tedaj v dobi, odkar je vladarsko žezlo v rokah našega premodrega cesarja, pospeševalca vsega lepega, blagega in koristnega. Danes, ko se je storil velik korak naprej v razvoju ljudskega šolstva v beli Ljubljani, ne moremo in ne smemo torej te lepe pomembne in povznašajoče slavnosti zaključiti prikladneje, ko da vsi iz globčin svojih src zakličemo Njegovemu Veličanstvu cesarju Francu Jožefu I. slava, slava, slava!

V Ljubljani, 2. oktobra.

Državni zbor

se snide iznova 17. t. m., t. j. prav ob obletnici tiste dne, ko so bile jezikovne naredbe razveljavljene. Na kongresu čeških zaupnih mož je izjavil posl. Kramář, da se Čehi še niso odločili, ali začno proti Körberjevi vladi opozicijo ali obstrukcijo. Vlada se udaja všenemcem in prezira nevarnost, katero povzročajo nemški radikalci državi. Ali češki narod ima interes, da se ohrani Avstrija. Körber je čisto v rokah Wolfovcev, zato se pri nagodbi z Ogrsko ni oziralo nič na Čeha ter se je jezikovno vprašanje odrinilo. Čehi bodo delali v bodočem zasedanju drž. zbora nahujšo opozicijo.

Dr. Engel pred svojimi volilci.

V Benešovu je nastopil češki posl. dr. Engel pred svoje volilce ter govoril o položaju na Češkem in v državi. Zagotavljal je, da bode neizprosno vztrajal pri

tukaj plemenitejšo nalogo. Pomaga naj, ako more, tudi; daje naj, ako more, ali njen dar naj ne bo nikdar miloščina, ampak dar ljubezni, dar sestre, prijateljice. Nič prevzetnega naj ne bo v njej! In tudi njeni darovi naj bodo drugačni, kakor so bili nekdanj. Ako ji je mogoče, pomore naj trajno z nasvetom, s priporočilom. Mnogokrat je zaupljiva, skromna in blaga beseda krasnejši in koristnejši dar, nego svota denarja. Ona naj ne daje samo obrestij svojega premoženja revnim in potrebnim, nego tudi sadove svoje duše, svojega znanja, svojega srca naj daje! Za vse naj ima polne roke, vsak naj si lahko vzame iz njenega bogastva. Mogoče, da se bo kdo posmehoval najiskrenejšim, najlepšim čutom njene duše, ali kaj zato, prišli bodo drugi in pobrali bodo njene dobre besede, kakor dragocene bisere in jih hranili za vedno. Hotela bi, da bi bile vse žene idealistke ali pametne idealistke, ki bi ostro sodile sebe in vendar mislile o vseh ljudeh najbolje. Ne da bi polepšale njihove napake in slabosti, ampak išče naj v vsakem ono, kar je dobro. Hotela bi, da bi ne bile skope s tem, kar znajo, da bi ne bile skope z onim blagim, lepim in dobrim, kar je v njih. Hotela bi, da bi bile srčne in pogumne, da bi se ne bale neuspehov, posmeha, preziranja. Kdor misli vedno na to, da bi se ne blamiral, nikdar ničesar ne stori in ne doseže.

(Dalje prih.)

principih poštenega svobodomiselnosti in prave ljubezni do svobode brez vsake zahrbtnosti in brez ozira na trenutne uspehe. Podlaga češke politike je mnogo etičnejša in moralnejša kakor politika Nemcev, proti katerim pa sta sloga in edinstvo potrebna. Kot protiutek nemškemu napadom je potrebno, da se združijo vse češke narodne moči zlasti glede gospodarskih vprašanj. Najprej si morajo pridobiti Čehi politično moč, taktika je važna šele v drugi vrsti. Interesi češkega naroda so skladni z interesi države. V državi pa odločata dve moči: vladar in vlada. Cesar je med bivanjem v Pragi opetovano priporočal obema narodnostima mir in strpljivost. Vprašanje je sedaj, koliko se bodo nemške stranke za te opomine brigale. Vlada je nestanovitna in zasluži največje nezaupanje. Dr. Engel priznava sposobnost, pridnost in eneržijo dr. Koerberja, toda vpraša se, kakšno pot si izvoli. Razni sumi so opravičeni. Ali bodi prihodnost kakoršnakoli, dolžnost Čehov je, da se zanašajo le na se in na svojo moč. Zato pa jim treba predvsem omike in gospodarskega blagostanja. Omikan in premožen narod je močan. Evropa se zanima za Čeha, in prevdarja se, kako bi se evropske razmere izpremenile, če bi se po želji Nemcev Češka priključila drugi državi. Zatorej se zanimajo sedaj za češko vprašanje tudi v zunanjih ministrstvih. Vsak pošten Čeh naj se zaveda važnosti svojega naroda ter vztrajaj pri principu, da je stvar vsega naroda važnejša kot interesi posameznih strank.

Vojna v Južni Afriki.

Iz Londona poročajo sedaj, da med Kitchenerjem in vojnim ministrom ni nobenega razpora, nego se le še ni moglo najti sporazumljenje radi Kitchenerjevega predloga, da je poslej postopati proti Burom z vso največjo strogostjo. Kitchener hoče izgnati vse Bure, jim prodati vse farme, nastavitvi angleške kaznjence in žide ter sistematično zatirati bursko pleme. Ako dovoli angleška vlada Kitchenerju, da sme postopati po svoje, bode baje — tako poročajo iz Kapstadta — v 4 tednih vojne konec. Že več mesecev deluje Kitchener na to, da izumre burski zarod. V taboriščih burskih ujetnikov jih umre vsak mesec 25%. Celo angleški listi obsojajo najnovejšo zverinsko taktiko Kitchenerja. Drugi evropski listi pa sklepajo iz teh poslednjih sredstev Kitchenerjevih, da se Angleži bore pravzaprav že na življenje in smrt. Vojna se je prelila sedaj docela v Kaplandijo, kjer je osem burskih čet, ki naraščajo kakor plazovi ter se hočejo zbrati okoli Kapstadta. Holanci prestopajo na stran Burom trumoma. Vršilo se je minoli teden več bojov, v katerih so bili večinoma Buri zmagoviti. Sedaj se lotevajo Buri že angleških trdnjav! Tudi fort »Itala« so naskočili Buri. Branil ga je major Chapman, a Buri so zmagali. Angleži so izgubili 1 častnika in 11 mož, 5 častnikov, major Chapman in 38 mož je bilo ranjenih, 63 mož ujetih in 153 konj in mul ranjenih. Buri se drže neverjetno dobro, in Kitchenerjeva slava je že prav na robu, da izgine v večno temo. Sam kralj angleški je odredil novo nabiranje vojakov in prostovoljcev, kajti zadnja poročila z bojišča so obupna.

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 1. oktobra.

Občinski svet ljubljanski imel je sinoči redno sejo, katere se je udeležilo 20 občinskih svetnikov. Predsedoval je župan Ivan Hribar.

Početkom seje poročal je mestni komisar Semen o zgradbi včeraj otvorene dekliške ljudske šole pri sv. Jakobu ter končno predlagal, naj se podeli privolilo do stanovanja in uporabe za vse prostore nove šole. Dne 28. septembra vršil se je komisijonalni ogled na licu mesta in se je pri tem ogledu konstatovalo, da se je stavba izvršila po odobrenih načrtih in uradnih predpisih, da je zidovje zadostno osušeno, in da novo šolsko poslopje ustreza vsem modernim higijeničnim zahtevam, tako da ni pomisleka, da se poslopje izroči svojememu namenu. Občinski svet je predlog referentov brez ugovora sprejel.

Obč. svetnik Prosenc poročal je o predlogu, da se opuste sv. Cirila in Me-

toda ulice. Stavbeni odsek je že v seji dne 9. julija poročal o prošnji Antona Dečmana, trgovca in posestnika v Ljubljani, s katero želi doseči sklep občinskega sveta, da bi se opustile projektovane ulice sv. Cirila in Metoda na parceli št. 186 kat. obč. Poljansko predmestje. Stavbeni odsek je iz stvarnih razlogov predlagal odklonitev omenjene prošnje, a na predlog obč. svet. dr. Kušarja se je prošnja odstopila pravnemu odseku v poročanje. Tudi ta odsek je prišel do zaključka, da se prošnji g. Dečmana s pravnega stališča ne more ugoditi. Po nasvetu poročevalca bila je prošnja g. Dečmana odklonjena.

Obč. svet. dr. Starč je poročal o magistratovem predlogu v zadevi regulacije Cegnarjevih, Zalokarjevih in Bohoričevih ulic v Vodmatu. Občinski svet sprejel je predlog stavbenega odseka, naj mestna občina pred hišami in vrtovi, ležečimi ob omenjenih ulicah, na svoje stroške napravi hodnike, poldrugi meter visoke vrtno ograje iz žičnih mrež s potrebnimi uhodnimi vrati ter prenaredi stopnjice, kjer bi to bilo potrebno — ako lastniki dotičnih hiš in vrtov za regulacijo ulic potrebni svet mestni občini brezplačno v last prepuste. Hodniki se napravijo iz porfirnih plošč, in sicer v Cegnarjevih ulicah po 2 m, v Zalokarjevih ulicah po 1:50 m, v Bohoričevih ulicah pa po 1:80 m širokih. Potrebni kredit v znesku 7000 K se postavi v proračun za leto 1902.

Podžupan dr. vitez Bleiweis je poročal o izdatkih za zdravila mestnim ubožcem leta 1900. Stroški za zdravila znašali so preteklo leto 2272 kron. Brezdvomno povišali se bodo ti izdatki tekom prihodnjih let vsled novega domovinskega zakona prav izdatno. Treba bode že zaradi tega stroške postopati pri oddaji nakaznic za brezplačna zdravila. Občinski svet je z ozirom na to sklenil, naj se v prihodnje nakazila za brezplačna zdravila izdajajo le takim osebam, ki niso zmožne si kaj prislužiti, nadalje onim, ki uživajo miloščino ter rodbinam takih dninarjev in delavcev, katerih dnevni zaslužek ne presega dveh kron. Ob enem se je magistratu naročilo, naj izreče zahvalo in priznanje ljubljanskim zdravnikom, ki so brezplačno zdravili mestne uboge.

Obč. svet. Prosenc je poročal o otvoritvi obrtne pripravljavnice na tretji mestni deški ljudski šoli. V to obrtno pripravljavnico je vsolati vse obrtne vajence, ki stanujejo v frančiškanski župniji, tedaj tudi tiste obrtne vajence, ki delajo v Ljubljani, a stanujejo na Viču, na Glincah in v Šiški. Primerna subvencija za to šolo se postavi v proračun za prihodnje leto.

Nadalje je občinski svet dovolil surovinskemu društvu črevljarske zadruga v Ljubljani 300 kron podpore. Računi o dotacijah raznih mestnih šol so se odobrili, prošnja posestnika Josipa Lokarja za odpis pristojbine za večjo porabo vode pa je bila odklonjena.

V tajni seji rešile so se razne personalne zadeve.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. oktobra.

— **Osebnosti.** Pomožna učiteljica na tukajšnji umeteljno obrtni strokovni šoli, gđ. Marija Vehar je bila imenovana za učiteljico na tej šoli. — Okr. živinozdravnik g. Ivan Rajer v Litiji je začasno pridržen v ekstermem službovanji pri kužnih boleznih pri c. kr. okr. glavarstvu v Kočevju. — V graški občni bolnici imenovan je z današnjim dnem g. dr. Ernest Dereani sekundarni zdravnik. — Provizoričnim učiteljem na trirazredni ljudski šoli v Št. Rupertu pri Mokronogu je bil imenovan absolvirani učiteljski kandidat gospod Anton Sila.

— **Ljubljanski knezoškof** je odklonil blagoslovljenje novega mostu, ki se dne 4. oktobra izroči javnemu prometu, ter je kršen na ime cesarja Frana Josipa. Na to je naš magistrat, ako smo prav poučeni, naprosil šenpeterskega župnika, da on blagoslovljenje prevzame, in ta se baje ni branil, kakor se je branil gospod Anton Bonaventura, ki je, kakor znano, še pred kratkim osebno poročil neznatnega odvetniškega koncipijenta s hčerko še bolj neznatnega Vencajca. Za nas ta »aféra« nima nikacega pomena; ali,

kot pametni ljudje se vprašamo, je li res potrebno, da se pri nas vse blagoslovlja? Če se je nekdanj kaka cunjica privezala na palico — imeli so javen blagoslov, in pri nas v Ljubljani bomo skoraj imeli — javen blagoslov pri vsaki krtini, katero narijejo krti po tivolskih travnikih! Čemu dajati kleriziji pomen, kojega nima, ali bi ga vsaj imeti ne smela? Če je knezoškof blagoslovljenje mosta arogantno odklonil, potem je slavni naš mestni svet, da ima nekaj manj rahitičnih kosti v svojem telesu, kot jih de facto ima, moral dati ošabnemu prelatu odgovor, kakor ga je zaslužil. To se pravi, slovesno je imel skleniti, da se most sploh ne blagoslovi. Prepričani smo, da bi se vsled tega sklepa ne bila podrla niti svet niti most!

— **Nune v Škofji Loki** — tako

se nam piše — so pri zadnji deželnozborski volitvi na tako nesramen način agitirale, da je skrajni čas, da tem klosterskim babnicam nekoliko na prste potrkamo. Sanitetne razmere v tem samostanskem gnezdu so od nekdanj najslabše, kriče naravnost proti nebu. Ali naše oblastnije, ki na deželi preganjajo vsakega strojarčka zaradi vsake kožice, ki se stroji, ne vidijo ničesar. Čas je, da se oči odpro, in da prav resna komisija preišče znano smetišče Loških nun. Pri zadnji deželnozborski volitvi so pa stare device na Loški graščini naravnost besnele. Pisale so obrtnikom, pisale mesarjem, ključarjem, in sploh vsakemu, ki ima s kloštrm kaj opraviti, ter mu grozile, da mu ne bodo dale ničesar zaslužiti, če ne bode volil slaboglasnega Koblarja. Z jedno besedo, te klosterske plesnivke so naravnost znorele, in prava sramota je za Škofjeloško mesto, da se upogiblje pred takim babjim jarmom. Nunski samostan v Škofji Loki se torej narodnonapredni stranki prav toplo priporoča, da ga nikdar in pri nobeni priliki s spomina ne pusti. Ravno tako priporočamo očete kapucine, ki so tudi prav pridno za Koblarja agitirali. S svojim liberalnim somišljenikom v Škofjeloškem okraju priporočamo tudi te »fehtarje«. Sedaj bodo lazili s prazno vrečico okrog ter hoteli imeti »kolekture«. Prijatelji, zapodite jih, saj družega ne zaslužijo! Sploh ne umemo, kako pride ravno uboga Škofja Loka v ta položaj, da mora rediti kar dva gnidáva kloštra v svoji sredi! Ali se temu ne da na kak način odpo-moči?

— **Iz Stare Oslice** se nam piše:

Naš župnik, dobro znani »Vse vkup« se v Slovencu pere, čisto po nepotrebnem. Tak mož, kakor je on, bi najbolje storil, če molči; še vesel naj bode, če ga drugi pri miru pustijo. Vse skupaj je ta mož kopica različnih lastnosti, o katerih ne bomo govorili. Znan pa je kot močan mož! S to svojo močjo se gospod župnik vedno baha, in pri vsaki priliki išče nasprotnika, s kojim bi se »metal«. Na korajžo klicati je njegova druga natora. Živi sploh prav po fantovski, o čemer pa ne bomo pisali, če mož nas izzival ne bode. Njegova zadnja afera, s katero skuša našo občino ogrditi, češ, z revolverjem bom moral k maši hoditi, pa potrebuje nekaj pojasnila. Naš fantovski župnik je omenjeni večer začel pred svojim župniščem nekaj razsajajočih fantov. Mi smo sicer do korenine klerikalna občina, in pri zadnji deželnozborski volitvi smo imeli en sam liberalen glas, no, pa naši fantje časih vendar tudi razgrajajo in sicer če treba, — pred farovžem. In tako se je tudi tisti večer godilo, in naš »Vse vkup«, ki je pri volitvi pridno agitiral, si je prej kot ne mislil, danes bodem vsaj dobil jednega, s kojim se bom »metal«. In planil je pred župnišče, in s psokami je napadel klerikalne svoje fante. Ti pa so po dobri svoji klerikalni vzgoji takoj potegnili nože, ter zapodili zabavljajočega gospoda župnika v farovž nazaj. Je sicer čudno, ali v klerikalni občini mora župnik, ki sam rad fantuje, na vse pripravljen biti! Gospod »Vseskup«, spravite torej revolver ter živite mirno, in pred vsem v zavesti, da imate tako faro, kakor ste si jo izgojili. Če pa bodete, gospod župnik, zopet splezali na kako lojtro — v »Slovencu«, se kmalo zopet vidimo! Torej adijo!

— **Omikan kaplan.** Iz Ruš pri Mariboru nam pišejo: Tukajšnji, v vseh krogih jako priljubljeni kaplan Bračič

prestavljen je iz Ruš v Ponikvo. Iz Ponikve pa pride k nam v Ruše občeznani kaplan Pintarič, o katerem je še le pred par dnevi »Slov. Narod« poročal, da je spoštljivega 70letnega starčka I. Vrečka napadel, ker mu je ta v oči povedal, da se ne spominja, da bi bili imeli kdaj na Ponikvi tako malo olikanega in surovega kaplana, kakor je Pintarič. No, in s tem omikancem osrečil je sedaj mariborski knezoškof nas Rušane! Pintariču pa že naprej povemo, da ne bomo na noben način trpeli, da bi tudi pri nas obračal klerikalne kozolce, in če bo hotel pri nas nadaljevati svoje omikanosti, potem se ga pač kmalu otresemo. Pohorski.

— **Slovensko gledališče.** Sinoči se je ob prav dobro obiskanem gledališču ponavljala krasna opera »Židinja«. Vsekako se mora trditi, da morajo biti na razpolago dobre pevške moči, ako se hoče doseči umetniški uspeh pri tako težkih partijah, kakoršne se nahajajo iz večine v tem veličastnem delu. Že to kaže, da je novo in staro oboje naše opere dobro in da izvršuje častno svojo nalogo. Najboljši in največji umetnik v vsakem oziru je gotovo g. Olzsewski, ki je tudi sinoči krasno vspel in dosegel zlasti v solospetu konec četrtega dejanja največje priznanje. Mož bi bil dika tudi največjega odra. Poleg njega sta se zopet odlikovali gđ. Nedbalova in gđ. Noemi. V nastopu je bila prva vsekakor sigurnejša, nego pri prvi predstavi in tudi njen kostum je bil boljši. Gđ. Nedbal ni še navajena našega meglestnega podnebnja, zato je bil sinoči njen glas nekoliko ohripel, vendar pa je pela vzorno korektno ter dosegla lep uspeh. Gđ. Noemi je bila to pot prav dobra. Tudi druge moči so se potrudile bolj, nego zadnjič. Gospod Krampera je nastopil sigurnejše in nas s tem osvedočil, da mu je na tem, da se kaj nauči ter nas v prihodnji zadovolji popolnoma. Navado pa, da se vspne na prste, ko poje najvišji glas, mora opustiti. Zbor je bil dober kakor prvič in orkester pod krepkim vodstvom g. kapelnika Tomáša tudi ni zaostajal. Vprizoritev je bila lepa in so se nedostatki v kostumih popravili. Plesne točke so prav ugajale. Gotovo je opera »Židinja« med najlepšimi in najzanimivejšimi točkami repertoira slovenske opere.

— **Šolske vesti.** Ker so mej šolskimi otroci v Litiji razširjene ošpice, je tamošnja šola začasno zaprta. — Na ljudski šoli v Višnji gori se je pričel zopet šolski pouk, ker v poslednjem času ni bilo novih slučajev škrlatice.

— **Požar.** Dne 29. m. m. je začelo goreti v vasi Podbukovje občina Krka, in to ravno med sv. mašo, ko je bila velika večina vaščanov v cerkvi. Če ni bilo gasilcev, kateri so bili takoj na gorišču, bi bila pogorela vsa vas, katera šteje 39 številk, in to radi vetra, ki je precej močno pihal, in ker so vsa poslopja s slamo krita in v veliki tesnobi. Velikanskemu naporu gasilcev in občinstva se je zahvaliti, da se je ogenj omejil na dva kozolca, dasi sta se bili vneli že dve hiši, kateri so gasilci takoj pogasili. Vaščani, kateri so doslej nezaupno gledali gasilce in gasilno orodje, se sedaj z vso hvaležnostjo in priznanjem izražajo o tem res prepotrebem društvu. Ogenj je zanetil 5letni otrok, misleč si peči koruzne storže.

— **Poročilo odbora „Dijaške kuhinje“ v Kranju** za šolsko leto 1900/1901 povzamemo nastopno: S pričetkom šolskega leta 1900/1901 se je otvoril na tukajšnjem gimnaziju osmi razred, s tem se je pa tudi povikšalo število podpirancev. Hrano je dobivalo v »Dijaški kuhinji« tekom šolskega leta 1900/1901 113 učencev; koncem leta jih je ostalo še 75. Vsem se je izdalo 20.109 kosil in 18.329 večerij, proti 18.725 kosilom in 15.861 večerjam lanskega leta; skupaj 38.438 obedov (lani: 34.586). Po svojem domovju je bilo podpiranih 30 iz škofje-loškega, 25 iz kamniškega, 24 iz radov-ljiškega, 11 iz kranjskega, 4 iz brdskega, po 3 iz idrijskega, kranjskogorskega in tržiškega, po 1 iz krškega, litijskega in vrhniškega sodnega okraja; nadalje še 4 iz Štajerskega in 3 iz Primorskega. Izkaz o prejemkih in izdatkih. a) Prejemki: 1.) redni prispevki podpornikov K 1288-20 2.) odplačila dijakov K 1191, 3.) izredni doneski in darovi: a) v gotovini na blagajno K 3829-37, b) v poštno hranilnico

poslanih z obrestmi do 31. decembra 1900 K 309-97, c) v naturalijah K 12-50, 4.) obresti obligacije Šim. Robičeve ustanove od 1. marca 1900 do 1. marca 1901 K 236. Skupaj K 6867-04. b) Izdatki: 1.) redni za hrano K 6221-28, 2.) izredni za upravo K 100-88, 3.) odpisi v poštne hranilnice na manipulacijski pristojbini in za 200 položnic K 6-14. Skupaj K 6328-30. c) Preb. K 538-74. Odbor izreka v svojem in podpirane mladine imenu najsrčnejšo zahvalo vsem p. n. dobrotnikom; posebno pa naj sprejmo izraz globoke hvaležnosti: Visoki deželni zbor kranjski, slavni mestni zastop kranjski, slavna Kranjska hranilnica v Ljubljani, slavna okrajna posojilnica v Kamniku in slavni občinski zastopi: Jesenice, Kamnik, Kobar, Lesce, Predvor, Radomlje, Smlednik, Šenčur, Škofjaloka, Špitalič, Voglje in Zminc, ter slavna hranilnica in posojilnica v Mengšu.

— **Redek lov.** Svojo vest v številki 224. moramo popraviti takole: Dotičnega orla v Begunjah nad Cerknico ni ustrelil tapetnik Puc, ampak lovec Fran Debevec, po domače »Kranjčev France«, in ga podaril tapetniku.

— **Nemški vojaki v Celju.** V četrtek zvečer je bil prostor pred celjskim kolodvorom nabasano poln celjske tuleče druhal, ki je čakala na nemške vojake, vračajoče se domov. Hripavo hajlanje je naznanilo prihod vojaštva, ki pa je kmalu utihnilo, ker vojaki niso imeli smisla za takšno patriotično manifestacijo, še manj pa voljo odgovarjati otroškim kričanjem. Navzoči socialni demokrati pa so delali ironične opazke: »Die Chineser sind schon da!«

— **Slovenski denar za nemške namene.** Leta 1902 bodo imeli v Gradcu veliko pevsko slavnost. Sedaj je razpisana nagrada za gradnjo velike pevske dvorane. Za to ultranemško slavnost je dovolila »dežela« 16.000 kron. A ker je dežela po dobri tretjini slovenska, bodo morali plačati Slovenci tretjino, to je 6000 kron. Za uravnavo Pesnice pa ni denarja!

— **Jezuitje v Gorici.** Čudna vest se širi, da se mislijo namreč nekje v bližini Gorice naseliti jezuitje. Baje so že v dogovoru radi poslopja, katero bi jim služilo za konvikt. To je nekaka nedodelana grajščina.

— **Poštno in brzojavno ravnanje za Trst, Primorsko in Kranjsko** javlja: Podaljšanje poslovnih dobe poletnega poštne in brzojavnega urada »Morsko kopališče Sistijana«. Poslovna doba poletnega poštne in brzojavnega urada »Morsko kopališče Sistijana« se je do nove odredbe podaljšala.

— **Povratak avstro-ogrske kitajske eskadre.** Navdušeno vsprejelo je puljsko prebivalstvo mej gromenjem topov naše pomorščake, ki so se vrnili na vojnih ladijah »Cesarica Elizabeta«, »Zenta« in »Leopard« iz daljne Kitajske, kjer so si ob strani vojakov drugih evropskih velevlastij pridobili na daljnih tujih tleh slavo. Na krovu vojne ladje »Pelikan« je bil diné, katerega so se udeležili višji krogi vojne mornarice. Na krovu ladje »Cesarica Elizabeta« je poveljnik mornarice, admiral baron Spaun, pozdravil poveljnika eskadre, grofa Montecuccolija in častnike ter čestital odlikovancem.

— **Glas iz občinstva.** Pišejo nam: Čitajoč Vaš list, najdem dostikrat, da v njem omenjate, kako so nekatere ulice našega mesta slabo razsvetljene. Zato si dovoljujem, prositi Vas, da opozorite dotične faktorje na »Vegovo ulico«, katera ni razsvetljena nobeno noč in sploh tudi zvečer ne. Od Vaše tiskarne in pado gostilne vulgo »pri Šiku« ni videti lučice. Torej: Več luči!

— **Plašljivi konji.** Danes dopoldne je na Karlovski cesti konj Helene Železnikarjeve, posestnice na Igu, pred električnim vozom, vsled strahu padel na kolena. Dasi je bilo v bližini mnogo otrok, se vendar ni nobena nesreča pripetila. — V sv. Florijana ulicah pa je konj hlapcu Matije Primcu pred električnim vozom ušel in dirjal v Rožne ulice, kjer sta mu prišli dve majhni deklici nasproti. Jedna deklica se je izognila konju, čez drugo pa je konj skočil. Deklici se ni ničesar pripetilo, samo ustrašila se je.

— **Opeharjen tat.** Na Rimski cesti št. 17 je danes ponoči ubil tat šipo

na oknu trafike in vzel iz okna 7 škateľ, misleč, da so napolnjene s cigaretami in smodkami. Tat se je opeharil, kajti škateľje so bile prazne. V jezi je tat škateľje razmetal po cesti.

— **Krompir kradli** sta na ljubljanskem polju dve delavki. Ko je prišel policaj, sta hoteli uiti, pa ju je ujel.

— **Pogon** je bil danes zjutraj po ljubljanski okolici in po mestu. Policija je prišla pet postopačev.

— **Božjast** je vrgla včeraj zvečer v Wolfvovih ulicah hišnega posestnika A. G. Prepeljali so ga na dom.

— **Tedenski izkaz** o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 22. do 28. septembra 1901. Število novorojenčev 16 (= 23-76‰), umrlih 33 (= 49‰), mej njimi jih je umrlo za škrlatnico 1, za jetiko 7, za vnetjem sopilnih organov 1, vled samomora 1, za različnimi boleznimi 23. Mej njimi je bilo tujcev 8 (= 24-2‰), iz zavodov 15 (= 45-4‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 1, za škrlatnico 2, za tifuzom 1, za vrtico 1 oseba.

— **Proti cenzuri.** Cenzura ima v vseh naprednih državah hude sovražnike, saj je cenzura ostanek reakcije in izpolnjuje le prav poredkoma svoj pravi namen. Kratkovidni cenzorji, ki ne trpe svobodomiselnosti in odkritosrčnosti, obrežejo tudi marsikaj lepega in neobhodnega. Na Francoskem je proračunski odsek črtal cenzorjem dosedanje plače. Težko da bi se našlo sedaj še kaj navdušenih in vestnih cenzorjev, saj so morali doslej cenzorji čitati marsikaj, kar jih ni prav nič zanimalo. Ako se obnese na Francoskem najnovejše sredstvo zoper presilno cenzuro, jo upeljejo morda še pri nas na Avstrijskem. Zlasti gledališki cenzuri ne bi škodilo, če bi jo nekoliko omejili.

— **Potopil se s konjem in vozom.** Dne 18. m. m. je prišel v Dol. Dubravi kmet Urban Gjuras k svojemu rojaku mlinarju, da mu posodi konja in voz, da si pripelje domov one male pridelke, katerih mu še ni odnesla narasla voda. Dobil je konja in voz, a nesreča je hotela, da se je na cesti, ki vodi tik Drave, udrl pod vozom kos zemlje in kmet je padel s konjem in vozom vred v vodo. Naslednjega dne so našli konja in voz, a tretji dan mrtvega Gjuras, kateri je ostavil mlado udovo in malega otročička.

— **Radi moskitov** se je morala trgati v vinogradih ob reki Rhone pri Beaucaire in v okolici Camargue ustaviti. Trgači so bili tako opikani, da so dobili mrzlico, zato noče nihče več trgati grozdja, ki sedaj gnije na trtah.

— **Csolgoss,** morilec Mac Kinleya, se smrti, ki ga čaka, grozno boji. V ječi kriči, joka in trepeta kakor bi bil božjasten. Poleg Csolgossa bodo usmrčeni električnim potom še štirje zločinci.

— **Strašne nevihte v Clevelandu.** Skoraj neprestani nalivi pretečeni teden so napravili ogromno škodo v Clevelandu. Naraščajoča voda je spodjedla hiše, odnesla mostove in spremenila javne nasade in drevorede v jezera. Na več krajih je morala policija s čolni voziti od hiše do hiše in rešiti ljudi, ki so zbežali v zgornja nadstropja in na strehe. Pokopališče je popolnoma razdejan, voda odnesla je toliko zemlje, da so se videle rakve, katere je voda semtertja premetavala, dve rakvi je voda celo odnesla. Izmed ljudij ni nihče ponesrečil, pač pa je precej živine utonilo, ker ni preostajalo časa rešiti jih. Iz Wade-parka in Boulevarda je bilo nastalo jezero, v katerem so plavali mostovi, drevesa in druge stvari. Policaji so se vozili v čolnih od hiše do hiše in rešili že skoraj obupane prebivalce iz njih. Voda je stala šest čevljev visoko nad cesto.

Književnost.

— **„Ljubljanski Zvon“.** Vsebinska oktobrskega zvezka: 1. + Aleksandrov: Verzi. (Pesem). 2. Josip Kostanjevec: Vid Dobrin. (Povest). 3. E. K.: Tendenčnost v Ibsenovih spisih. 4. Sigma: Antimah. (Romanca). 5. Mária Bartol: Iz oblasti teme. (Povest). 6. V. S. Fedorov: Po klopih se po parku oziram... (Pesem). 7. Dr. Fr. Vidic: Vodnik in Kopitar. 8. P. Hájek: Voditelji kitajskega duševnega življenja. 9. C. G.: Vihra vije...

(Pesem). 10. V. Bežek: S potovanja v Jenó. 11. Vida: Pesem. 12. Zofka Kveder: Moja prijateljica. (Črtica). 13. Književne novosti. Dr. J. Tominšek: Medved Anton dr., Knezoškof lavantinski A. M. Slomšek. 14. Glasba. Dr. Vlad. Foerster: Novi akordi. — R. Vrabl: Janko Žirovnik, »Narodne pesmi«. 15. Med revijami. Fr. Svetič: »Nouvelle Revue«. 16. Naše obnebe. Astronomski koledar za mesec oktober. 17. Splošni pregled. Anton Dvořák. — Alojzij Jirasek. — Dr. Fr. Ilešič: K hronologiji slovenskih prevodov iz ruščine. — R. Perušek: Knez Semberjski.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst 2. oktobra. Lloydov parnik »Cesarica Marija Terezija« je od 26. septembra v karanteni v Aleksandriji, ker je obolelo 13 oseb, med njimi nekaj Dunajčanov, baje na kugi.

Dunaj 2. oktobra. Danes se je vpričo ministrov Rezka, Pištaka in Calla otvorila avstrijska vrtnarska razstava.

Praga 2. oktobra. Grof Alfred Palfy je izjavil, da ne kandidira več v češki deželni zbor.

Budjevice 2. oktobra. Danes je bil tu obesen infanterist Rehož, ki je ustrelil svojega korporala. Ko se mu je prečitela potrjena obsodba, je padel na kolena in jokaje prosil milosti. K vesalom so ga morali nesti. Umrli je v treh minutah.

Budimpešta 2. oktobra. Do 1. ure popoldne so sporočane same liberalne zmage. Ministrski predsednik Széll je med izvoljenci. Na deželi se je primerilo mnogo hudih izgredov. V biharskem komitatu se silovito agituje proti kandidatu Gayaryju in se trosijo najneumnejši laži.

Pariz 2. oktobra. Švicarska vlada je razkrila zaroto anarhistov, ki hočejo umoriti italijanskega kralja. Več anarhistov je bilo te dni izgnanih.

Haag 2. oktobra. Permanentni biro mirovnega razsodišča je predlog burskega poslanstva za posredovanje radi nekompetentnosti odklonil.

Bruselj 2. oktobra. Angleži so bili v bitki za Fort Itala docela poraženi. Izgubili so 250 mrtvih in ranjenih, 180 jih je bilo ujetih ter so izgubili 2 topa. Botha ima sedaj baje nad 25.000 mož pod seboj.

London 2. oktobra. Iz Melmotha poročajo, da so zajeli Buri blizu forta Prospect mnogo angleških vozov z živili. Buri so vozove in živila večinoma sežgali, živino pa odgnali.

London 2. oktobra. »Times« poroča: Pri naskoku forta Itala je vdrl oddelek Burov v deželo Zulov in odvedel živino. Botha je obljubil, da živino vrne, ako se zaveže poglavar Zulov, da meje ne bo več branil proti Burom, glavar pa je to odklonil. Botha je umaknil vse svoje čete od meje ter bo baje prisiljen docela umakniti se, ali pa vdreti docela v deželo Zulov.

Narodno gospodarstvo.

— **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** V mesecu septembru t. l. je bilo pri »Ljubljanski kreditni banki« vloženih na hranilne knjižice in na tekoči račun 679.864 K 13 h, dvignjenih pa 456.514 K 81 h. Stanje vlog koncem septembra t. l. 2.670.511 K 72 h.

— **Mestna hranilnica v Radovljici.** V mesecu septembru 1901 je 156 strank vložilo 61.211 K 56 h, 141 strank vzdignilo 54.309 K 02 h, 41 strankam se je izplačalo posojil 43.880 K, denarni promet 204.456 K 23 h.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Člani kegljačke zaveze »Edinost« v Ljubljani o priliki izleta v Grosuplje darovali 25 K. — Gosp. Andrej Svetlin iz Komende 10 K radi dobrega izida v pravdi z Žlindro. — Skupaj 35 K. — Živeli!

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega »Moll-ovega Seidlitz-praška«, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težko prebavljanje. Originalna škatlica 2 K. Po poštne povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 1 (2-14)

GRİČAR & MEJAČ

Ljubljana, Prešernove ulice 9

naznanjava najuljudnejše svojim p. n. odjemalcem, da imava
za prihodnjo zimsko sezono v kon-
fekciji za dame najnovejše modele
v veliki izberi v zalogi in prosiva, da naju v prav mnogem šte-
vilu počasté, zagotavlja najcenejo in najsolidnejšo postrežbo.
Ilustrovani ceniki na zahtevo zastoj in poštne prosto.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 565-5 m. Srednji uradni tlak 735-0 mm

Okt.	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempera- tura v °C	Vetrovi	Nebo	Morje
1	9. zvečer	741.3	14.1	sl. svzhod	sk. oblač.	
2	7. jutraj 12. popol.	739.5 737.2	10.4 20.4	brezvetr. sl. jug	megla del. oblač.	

Srednja včerašnja temperatura 14.5°, nor-
male: 12.8°.

Dunajska borza

dne 2. oktobra 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.40
Skupni državni dolg v srebru	98.25
Avstrijska zlata renta	118.75
Avstrijska krona renta 4%	95.50
Ogrska zlata renta 4%	118.45
Ogrska krona renta 4%	92.40
Avstro-ogrsko bančne delnice	1630 —
Kreditne delnice	616.50
London vista	239.02 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.20
90 mark	23.44
90 frankov	19. —
Italijanski bankovci	91.80
C. kr. cekini	11.31

Tatvina.

V soboto, dné 29. septembra, se je neki tat priklatil okoli 11. ure po noči v hišo g. C. na Karlovski cesti šte. 16 in ukradel pol škafe medu, ki je bil okoli 3 dm. visok. Škaf je bil še čisto nov s pokrovom vred, pri katerem sta bili ušesi pretrgani. Med je bil najboljše vrste za pisanje čebel in vreden okoli 5 gld.

Ce kdo izve tatu, naj ga naznani proti dobri nagradi upravnistvu »Slov. Naroda«.

(2143)

Proda se

več meterskih stotov lepih
namiznih jabolk.

Kje? pove upravnistvo »Slov. Nar.«.

Nekoliko

spretnih ključarjev

in

(2138-1)

strugarjev za železo

sprejme se v tovarniško delav-
nico na deželi blizu Ljubljane.

Ponudbe z označenjem plače in s
prepisi spričeval pod naslovom „Na de-
želo“ na upravnistvo »Slov. Nar.«.

Mašinst

izvežban, išče službe k parni žagi ali
v kako tovarno.

Ponudbe pod „mašinst“ na uprav-
nistvo »Slov. Naroda«.

(2140-1)

Lovski voz

dobro ohranjen in par oslov z opravo
vred proda takoj po nizki ceni

Louis Praschniker-jevo oskrbnistvo
v Mekinjah pri Kamniku. 2141-1

Tesarski pomočniki

(cimpermani)

se sprejmó proti dobremu pla-
čilu pri

(2128-3)

Josipu Lehner-ju

tesarskemu mojstru v Ljubljani.

Specijalna trgovina za kavo Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte
priporoča

kavo Santos dobrega ukusa po gld. 1.— kilo

„Nellgherry“ aromatično-
krepkega okusa „1.40“

„Piraldy“ najfinejšega okusa „1.80“

Poštno poslatve po 5 kil franko.

Vsakovrstno špeciáljske blago v najboljši
kakovosti.

Glavna zaloga J. Klauer-jevega „Triglava“.

Cognac ANGEL VERDEAU & Co.

Cognac.

(2084-3)

Mila, obležana znamka * * * v 1/2, 1/4 in 1/8 ori-
ginal-buteljkah, najbolj priporočljiva, nudi jo

deželna lekarna pri Mariji Pomagaj

Milani Leustek v Ljubljani.

Zastonj

se sicer nikjer ne dobi gotova obleka, toda zelo po ceni v

„Angleškem skladišču oblek“
v Ljubljani

vogal sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.

P. n. občinstvo se opozarja, naj si ogleda velikansko zalogo **gosposkih**
in **deških oblek**, **prevlečnikov**, **športnih** in **zimskih suknj**,
jesenskih in **zimskih suknj**, **jesenskih** in **zimskih have-**
lokov jako fino izgotovljenih, dalje so v zalogi **damske obleke:**
Jope, **Double-ovratniki**, **paletoti**, **dežni plašči**, **kostumi**,
kožušno blago (kolirji in mufl) in **bluze** le po najnovejšem kroju in
vse po čuda nizkih tovarniških cenah. Pri tem ogledu ni nihče
zavezan kaj kupiti.

Blago na izbero se po želji povsod odpošilja brez poštnega povzetja.

Naročila po meri izgotavljajo se na Dunaju točno, fino in jako ceno.

Spoštovanjem

(2119-3)

Oroslav Bernatović.

Ges. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno,
čez Selthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling
v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri
5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob
11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno,
čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob je-
zeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez
Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Ma-
rijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago,
(direktni voz I in II. razreda), Lipsko, Dunaj via
Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. Trst-
Monakovo direktni vozovi I in II. razreda.) — Proga
v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri
17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri
55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz
Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Du-
naja via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzens-
festa, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna,
Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I.
in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni
vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni
vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba,
Marijinih varov, Plzna, Prago, (direktni vozovi I. in
II. razreda), Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra,
Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella
ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mo-
horja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne
osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka,
Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pon-
tabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Du-
naja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga
iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri
in 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob
8. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol.
v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj,
ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob
10. uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru,
poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v
oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.
Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m
dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m
zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in
samo v oktobru. (1993)

Sprejme se

vrl trgovski pomočnik

(prva moč), kateri ima nastopiti kot prvi prodaj-
alec v neki trgovini s špeciáljskim blagom v
mestu.

Dotičnik mora biti najmanj 24 let star, vo-
jaščine prost ter imeti najboljša spričevala. Za-
hteva se popolna zmožnost obeh deželnih jezikov.

Vstopi lahko tudi takoj.
Prijazne ponudbe je poslati pod naslovom:
A. S. poštni predal št. 57. (2142-1)

Blago za damske obleke

od najcenejše do najfinejše kvalitete

po globoko znižanih cenah

v veliki izberi.

Dalje: Zagrinjala, preproge, namizne garniture, platneno blago, svila za bluze, blago za
gospode, barhanti, oksfordi, dežniki in solnčniki, kravate, bluze, srajce, belo blago in šlingerije

40%

pod normalno ceno ima

(2113-4)

Konrad Schumi, Ljubljana
Prešernove ulice št. 1.